

SINDIKALNA KONFERENCA KULTURNIH ORGANIZACIJ SVIZ SLOVENIJE

Ljubljana, 13. 12. 2021

Številka: Z2/2021

Z A P I S N I K

**IZREDNE SEJE PREDSEDSTVA SINDIKALNE KONFERENCE KULTURNIH ORGANIZACIJ,
ki je bila 13. DECEMBRA 2021 s pričetkom ob 10.00 uri, na daljavo, preko spletne povezave**

Prisotni člani predsedstva: mag. Mojca Jenko, Martin Pungerčar, Marina Kopše, Marija Režek Kambič, Drago Štimatec, Matjaž Šparovec, Roman Mežnar

Ostali prisotni: Anja Korošec, strokovna sodelavka GO SVIZ za pravne zadeve, Branimir Štrukelj, glavni tajnik SVIZ.

Predsednica uvodoma ugotavlja, da je predsedstvo sklepčno, prisotni so vsi člani.

Seja predsedstva se je začela ob 10.00 uri.

K 1) Potrditev dnevnega reda posveta

Gradivo:

- *Predlog dnevnega reda*

Soglasno je bil sprejet naslednji

SKLEP št. 1:

Predsedstvo sindikalne konference kulturnih organizacij SVIZ potrjuje naslednji dnevni red:

- 1. Pravilnik o pridobivanju nazivov v dejavnosti varstva kulturne dediščine**
- 2. Odprava anomalij v spodnji tretjini plačne lestvice**
- 3. Razno**

K 2) Pravilnik o pridobivanju nazivov v dejavnosti varstva kulturne dediščine

Predsednica SK KO SVIZ predstavi preteklo dogajanje glede spremembe Pravilnika o pridobivanju nazivov v dejavnosti varstva kulturne dediščine (Pravilnik). S strani SK KO je bila imenovana tudi delovna skupina, ki je pripravila pripombe in oblikovala predlog novega pravilnika. Bila sta izvedena dva sestanka. Nato je Vlada RS padla, začela se je epidemija in te razmere še vedno trajajo. Med tem so bile v sindikatu postavljene druge prioritete. Oktobra 2020 je predsedstvo SK KO sklenilo, da se s tem pravilnikom začasno počaka na boljše čase. Glede na to, da je MK v zadnjih tednih obudilo procedure v zvezi s sprejemanjem posameznih aktov (n. pr. Pravilnik o izvajanju javne službe na področju knjižnične dejavnosti), se ne zdi smotrno, da bi z nadaljnjimi aktivnostmi v smeri spremembe pravilnika še čakali. Predsednica pove, da jo je spodbudilo tudi javno pismo dr. Dežmana. Predlaga, da bi SVIZ na MK ponovno naslovil predlog spremembe Pravilnika z noveliranim dopisom s prošnjo po ponovni obravnavi na MK.

Prisotni se strinjajo. Nekaj zaupnikov doda in obrazloži kako sporen je obstoječi Pravilnik ter opozorijo na absurdne razlike zaposlenih, ki so napredovali po predhodnem pravilniku in tem, ki velja zdaj. Izpostavijo, da gre za zelo krivičen pravilnik, ki daje možnost tistim, ki se znajdejo.

Prisotni se strinjajo, da se po vsem navedem ponovno vloži predlog sprememb in zaprosi za ponovno obravnavo. Vsi pa izrazijo dvom ob odzivnosti MK.

SKLEP št. 2:

Predsedstvo se strinja, da SVIZ na MK ponovno pošlje predlog sprememb Pravilnika o pridobivanju nazivov v dejavnosti varstva kulturne dediščine (oblikovanega leta 2019) ter zaprosi za ponovno obravnavo.

K 3) Odprava anomalij v spodnji tretjini plačne lestvice

Glavni tajnik v okviru tretje točke celovito predstavi preteklo dogajanje (prejem predloga MIZŠ glede potencialne spremembe KPVIZ, in odziv SVIZ-a). Posledično nastane predlog, da bi se oblikovalo zahtevo za zvišanje plač v skupini J in izboljšalo vrednotenje delovnih mest v spodnji tretjini plačne lestvice (D, F, G, H).

Glavni tajnik nadalje predstavi oceno, da plačni sistem zaradi partikularnih potez Vlade (nazadnje dvig plač medicinskih sester) tiho razpada. Zadnja reč, ki je pred vrati, je dvig plač zdravnikov, kot posledica dviga plač medicinskih sester. 60 % zdravnikov je že v zadnjem plačnem razredu. Pripravljen je bil že poseben zakon, kjer naj bi celotno zdravstvo izstopilo iz enotnega plačnega sistema (datum predloga zakona, začetek novembra 2021). Ta možnost se zdi vedno manj verjetna, ker ni časa za izstop, zato so zdaj začeli iskati bolj pragmatične rešitve (da bi npr. v PKP10, ne glede na ZSPJS, zdravnikom plače lahko oblikovale drugače). Gre za neenakost pred zakonom. Ta trenutek ni povsem jasno, kaj bo naslednji korak, pove glavni tajnik. Torej je v zgornjem delu plačne lestvice nered, medtem ko pa so na dnu plačne lestvice resnično resni problemi. Delovna mesta, za katere se zahteva srednja izobrazba, so vse bolj ovrednotena z minimalno plačo. Problem je, da se je v Sloveniji minimalna plača v zadnjih letih zviševala v skladu s principi, ki veljajo v EU, medtem, ko ostale plače mirujejo; tako jih je minimalna plača začela vleči vase. Tudi na področju kulture je cel kup ljudi s srednjo izobrazbo, ki so na minimalni plači.

Iz navedenih razlogov je SVIZ v zadnjem aneksu št. 88/21 vnesel stavek, da je potrebno odpraviti anomalije v spodnji tretjini plače lestvice. Glavni tajnik ob tem opozori, da pa Vlada, ne glede na to, ni pripravljena storiti nič resnega. Po oceni glavnega tajnika ima vladna pogajalska skupina navodila, naj se nič ne zgodi, naj vrtil pogajanja v prazno, vse do izteka konca mandata. Pove, da so minimalne možnosti, da bi v tem mandatu dvignili vrednost vseh plačnih razredov, kar bi imelo učinek na plače, zlasti višje (to načeloma SVIZ zagovarja), ker bi se povišanje delalo procentualno. Vendar to ne reši vprašanja kompresije spodaj, ki bi v resnici v veliki meri še ostala. Ker vse kar je pod 22. plačnim razredom je pod minimalno plačo.

Glavni tajnik prisotnim postavi vprašanje ali bi bilo po posameznih dejavnostih (in tako tudi na področju kulture) možno izvesti nek pritisk v skupini J? Pritisk, ki bi Vlado prisilil k resnemu reševanju te problematike. Ali je mogoče izvesti nek artikuliran pritisk (stavka), ki bi Vlado prisilil k pogajanju? Doda, da je glede slednje ideje SVIZ zaenkrat od vseh 41 sindikatov osamljen. Dodatno vprašanje, ki ga prisotnim postavi glavni tajnik, pa je, ali lahko predlagamo spremembe Kolektivne pogodbe za kulturne dejavnosti tistih delovnih mest, ki so v plačni skupini J in so izpeljana samo v kolektivni pogodbi za kulturo. Namreč v zdravstvu so dvignili samo tista delovna mesta J, ki so vsebovana izključno v kolektivni pogodbi za zdravstveno dejavnost in niso orientacijska.

Predsednica SK KO sklene, da je stanje res kompleksno. Meni, da bi bilo potrebno delati na tem, da se vrednost plačnih razredov dvigne, da se ujame inflacijo. Vrednosti plačni razredov se več let niso usklajevale z inflacijo. Toliko hujše je to za spodnjo tretjino plačne lestvice. Najti rešitve bo težko. Kar se pa tiče spremembe KPK, opozori, da bodo orientacijska mesta ostala na istem, kar pa bo sprožilo velike luknje.

Sindikalni zaupnik Šparovec doda, da kljub temu, da se bo porušilo vse, je potrebno vrednost plačnih razredov dvigniti, saj se le-ta že zelo dolgo sploh ni usklajevala.

Sindikalni zaupnik Štimec opozori, da je osip v članstvu prisoten ravno med tehniki, točno iz razloga, češ da sindikat zanje nič ne stori. Doda, da smo zamudili rok, ko se je te anomalije delalo. Če bi to bilo storjeno v isti fazi, kot je bilo za sedmo stopnjo, bi bil osip članstva dosti manjši. Sindikalni zaupnik Pungerčar, pove, da so horizontalna razmerja porušena. Če bi se procentualno in ne nominalno višalo, je narobe; zato predlaga, da bi bil vsak plačni razred, od 22 PR navzgor višji z 15 % povprečne plače RS v letu 2021, s tem, da bi se pri vsakem naslednjem višjem razredu 15 % povečava znižala za dodatnih 0,35 %. Vsi plačni razredi pod 22 PR bi imeli nominalno vrednost 22 PR. Doda še, da ima glede stavke kultura majhno moč; uspešni bi bili, če bi se združili z ostalimi dejavnostmi (vzgoja in izobraževanje, znanost).

Glavni tajnik izrazi skrb, da je ta plačni sistem verjetno na nepovratni točki. Doda, da se ga verjetno ne bo dalo rešiti niti s strukturnimi spremembami. Deformacije so tako velike in tako nelogične, da smo spet pri tistem pravilu, da na cca. 20 let plačni sistem prične razpadati in vzpostaviti je potrebno novega. Problem je, ker se je zadnjih 5 let trda država (vojska, policija, uradništvo) krepila, plače so šle gor, medtem ko so mehke točke (sociala, znanost, kultura, šolstvo) izrazito zaostale. Glavni tajnik potrди, da spodnje kompresije ni možno rešiti samo na področju kulture. Povsod so problem tehniki s srednjo izobrazbo.

Zaupnik Mežnar meni, da je smiselno govoriti od dvigu vrednosti plačnih razredov, obenem doda svoje videnja, da glede na vse slišano enotni plačni sistem že zdaj ne obstaja več. Če se rešuje samo na področju kulture parcialno, je vprašanje, kaj se zgodi na ostalih področjih. Zaupnica Kopše pritrdi, da razmerja niso več ustrezna. Glavni tajnik pove, da bo v 2022 zagotovo potrebno odpreti funkcionalnost plačnega sistema in ponovno prisotnim zastavi vprašanje: *»Ali obstaja kakršna koli možnost, da se zaposleni iz kulture v skupini J pridružijo stavki, v kolikor bi do nje prišlo? To bi bila stavka za višje plače (neplačana).«*

Predsednica SK KO izrazi svoje prepričanje, t.j., da bi se kulturniki protestnemu shodu (ne stavki) pridružili ne glede na to, katera stopnja plačne lestvice bi bila tedaj aktualna. Zaupnica Režek Kambič se strinja, da udeležba na protestih sploh ne bi bila problematična, saj so zaposleni v vsej hierarhiji zelo nezadovoljni zaradi porušenih razmerij v okviru plačne skupine G in zaradi porušenih razmerij s primerljivimi delovnimi mesti in poklici v drugih skupinah javnega sektorja. Glede borb za plače pa je še najbolj realen cilj, da se lestvica usklajuje z inflacijo. Glede na splošno nezadovoljstvo bi bilo povsem možno, da se protestnemu shodu pridružijo tudi zaposleni na področju kulture. Ob tem predsedstvo predlaga shod in ne stavke. Vsi prisotni so namreč mnenja, da zaposleni ne bi stavkali, ker ne bi bila plačana, medtem, ko bi protest lahko šel skozi.

SKLEP št. 3:

Predsedstvo SK KO se zavzema za procentualni dvig vrednosti plačnih razredov skladno z inflacijo in hkrati podpira izvedbo javnega shoda SVIZ v podporo za višje plače zaposlenim v spodnji tretjini plačne lestvice in odpravo anomalij, ki so do sedaj nastale v plačnem sistemu za javni sektor.

K 4) Razno

V okviru četrtke točke prisotni preverijo glede izplačila dodatka za delo v rizičnih razmerah, v kolikor je bil zahtevk pravočasno in skladno z veljavnimi predpisi vložen na MK. Ugotovitev je, da muzejske nacionalne niso prejele izplačila. Ostali bodo izplačilo prejeli sedaj, z decembrsko plačo. Prisotni se strinjajo naj se pozove MK tudi glede izplačila muzejskim nacionalkam.

Nadalje teče razprava tudi glede nadomestila za uporabo lastnih sredstev v primeru dela na dom, saj ga ponekod zaposleni sploh ne prejema.

SKLEP št. 4:

Predsedstvo SK KO se strinja, da SVIZ pozove MK glede izplačila nadomestila za uporabo lastnih sredstev pri opravljanju dela na domu.

Seja se je zaključila ob 12.00 uri.

Zapisala:

Anja Korošec, strokovna sodelavka za pravne zadeve

mag. Mojca Jenko, predsednica konference
Kulturnih organizacij SVIZ